

25.9.1987

Yavuz-İdris

TARİHSinem-Yavuz

"TKP NİN BEŞİ RADİYO SÖZCÜSÜ NÜN GÜNÜK YAVUZ PROGRAMI ile karşılandı.

TİP ve TKP yeni ortak bir yayın organı çıkarıyorlar.
Haberler: Yazan: Spikerler:
---Demirel DYP'bsinin genel başkanlığına seçildi.

1. A.Ajansı, verdiği Londra kaynaklı bir haberde, ABD ile S.Birliği arasında orta menzilli roketlerin kaldırılması konusunda varılan
2. ilke anlaşmasının S.Birliği'ne Türkiye'deki nükleer ~~füzeler~~ füze üslerini denetleme olaaengini sağlayacağını belirtti.
3. F.Almanya Sosyal Demokrat Parti başkan yardımcısı Oskar Lafonten,
4. Vadsova anlaşması Örgütü'nün ülkelerin saldırı yeteneklerinin kaldıdırılması önerisini olumlu karşıladığını açıkladı.
5. S.Birliği Dışişleiri Bakanı Edvard Şevardnadze S.milletlerde İsrail
6. Dışişleri bakanı Simon Perez'le görüştü.
7. Orta Avrupa'da silahlı kuvvetlerin azaltılması görüşmeleri Avusturya
8. nin başkenti Viyana'da yeniden başladı.
9. Birleşik Amerika'lı barışsever Brayn Vilsin'in avukatı, savcıyı da-
10. vayı örtbas etmeye çalışmakla suçladı.
11. Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanlığı sözcüsü Boris Padişev, ülkesi
12. ile İran arasında silah satışı konusunda görüşmeler yapıldığı şekli-
13. deki haberlerin doğru olmadığını açıkladı.
14. Ürdün, Libya ile üç yıl önce kesilmey olan diplomatik ilişkilerin ye-
15. niden kurulacağını açıkladı.
16. Panama Bandıralı bir araştırma gemisi Basra körfezinde bir mayına
17. çarparak battı.

13.

14.

15.

16.

Tahsin

Yavuz

17.

Demokrasiden yana olmanın ölçüsü

GÜNÜN YORUMU:

Yazan:

Spiker:

Başlığı:

Konusu: TİP'in programı

Günün yorumu

Halkın Kürsüsü

Y A Z I L A R:

Yazan:

Spiker:

1.

2.

3.

Cuma

25.9.87

Bu yayınıımızda TDOO programımızı ve "Demokrasiden yana olmanın ölçüsü" başlıklı günün yorumu ile halkın kürsüsü programını dinleyeceksiniz.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

→ -~~Uluslararası~~ 20 yi aşkın ülkeden ~~muhafazax~~ muhafazakar, yeni-muhafazakar ve Hristiyan ^Demokrat partiyi bünyesinde barındıran Uluslararası Demokratlar ^Birliği'nin üçüncü parti liderleri toplantısına katılmak üzere Batı ^Berlin'e giden başbakan ve anavatan ^{partisi} genel başkanı Turgut Özal, yoğun protesto gösterileri ile karşılandı. Batı ^Berlin'de yaşayan Türkiyeli Türk ve Kürt emekçilerin değişik örgütlerinin yanısıra ~~BatıxxBerlinxx~~ Alman demokratlarının yaptıkları çağrı üzerine, ilk gün ~~birxxgösteriyyürüyüşü~~ düzenlenen gösteriye binlerce ²Türkiyeli ve Alman katıldı. Gösteride taşınan pankartlarda ve atılan sloganlarda, Türkiye'deki baskı-^{genel politik aşılabilirliği istendi}lar ve insan hakları ihlalleri kınandı, ²İşkencelere, Kürt halkı üzerindeki teröre derhal son verilmesi istenerek, cezaevlerindeki direnişlerle dayanışma dile ~~getirix~~ getirildi. Türkiyeli ve Alman demokratlar ayrıca, Uluslararası ^Demokratlar ^Birliği'nin konferansına ~~başxx~~ başkanlık edecek olan Federal Alman başbakan ^Kohl'den, Özal ile yapacağı görüşmede, ²Türkiye'de insan hakları ihlalleri konusunu ele alınması da istedikler.

→ Türkiye İşçi Partisi ile Türkiye komünist Partisi, yeni, ² bir ortak ^{bir} (yayın organı çıkarıyorlar. Tek bir komünist partisi olarak birleşme çalışmalarını sürdüren Türkiye İşçi Partisi ile Türkiye komünist Partisi'nin ortak çıkaracakları yayın organı ~~xxxx~~ "Yeni Yol" adını taşıyor. ^{Bilindiği gibi} ^{de} (Daha önce, Türkiye İşçi Partisi ile ~~xxxx~~ birlikte her iki parti, hazırladıkları Türkiye Birleşik Komünist Partisi program ~~taslağı~~ ^{tasarısı} 'nı yalnızca parti örgütlerinde değil, ~~tüm~~ ^{önde de} tüm kamuoyunda tartışmaya açmışlardı. ~~Birdirildiğince~~ ^{göre}, Türkiye İşçi Partisi ile Türkiye Komünist Partisi'nin ortaklaşa çıkaracakları yeni yayın organı Yeni Yol'da, Türkiye Birleşik Komünist Partisi'program taslağı konusundaki tartışmalar, parti üyelerinden ve program tartışmasına ~~katkı~~ ^{katılacak} başka ~~devrimci~~ katılmayı arzulayan ~~herkesi~~ ^{herkesi} ~~her~~ hangi politik örgütten olursa olsun öteki devrimcilerin gönderecekleri yazılar, eleştiriler, katkı ve öneriler yayınlanacak. ~~Ayrıca Yeni Yol'da~~ ~~xxxxxxxxxxxxxx~~ ~~xxxxxx~~

~~Ayrıca~~, Ayrıca, program tasarısı üzerine görüşlerin gönderilebileceği ve Yeni Yol dergisinin istenebileceği bir adres de duyuruldu. Sözkonusu adres şöyle: M. Güler, Postfach 130 210 , ~~4150 Krefeld~~ 4150 Krefeld, Federal Almanya..

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

9-6 Eylül referandumunda halkın çoğunluğunun evet oyu kullanmasıyla üzerindeki siyasî yasağı kalkanlar politikacılardan, eski Adalet Partisi genel başkanı ~~ve~~ ~~başbakanlardan~~ Süleyman Demirel, 12 Eylül sonrasında kurulan Doğru Yol Partisi'nin genel başkanlığına seçildi. Ankara Atatürk kapalı spor salonunda yapılan Doğru Yol Partisi genel kongresi tek gündeme maddesiyle, genel başkanlık seçimi için toplanmıştı. Kabalık bir dinleyici topluluğunun izlediği kongrede, 927 delegeden 864'ü oy kullandı ve DYP'nin 67 il başkanı tarafından aday olarak gösterilen Süleyman Demirel, ittifakla DYP genel başkanlığına getirildi. ~~Kısa DYP'nin daha önceki genel başkanı~~ 6 Eylül referandumunda ~~siyasî~~ siyasî yasakların kalkmasından sonra DYP genel başkanlığından ayrılarak genel başkan vekilliğini üstlenmiş olan Hüsamettin

5

Cindoruk, kongrede yaptığı konuşmada, ~~deği~~ selendakilere "Yaşasın millet, yaşasın cumhuriyet, yaşasın demokrasi" diye seslendi ve hükümeti eleştirerek " inşallah millet Özal'ı 1 Kasım' da emekli yapacaktır" şeklinde konuştu.

DYP genel başkanlığına seçilen Süleyman Demirel de bir konuşma yaparak, DYP'lilere teşekkür etti.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

→ - Anadolu Ajansı, verdiği Londra kaynaklı bir haberde, Amerika Birleşik Devletleri ile Sovyetler Birliği arasında orta menzilli roketlerin kaldırılması konusunda varılan ilke anlaşmasıⁿⁱⁿ ~~uyarısına~~, Sovyetler Birliği'ne ~~ne~~ Türkiye'deki nükleer füze üslerini denetleme olanağı~~na~~ ~~sağladığı~~ sağlayacağını belirtti. Anadolu ~~Ajan~~ ~~sin~~ tarafından yapılan açıklamalara ~~Ajan~~ Ajansı'nın, İngiltere Savunma bakanlığına atıfta bulunarak kaydedtiğine göre, üzerinde görüş birliğine varılan 20 sayfalık taslak anlaşması, Amerika Birleşik devletleri'ne denetleme olanağı sağladığı gibi, eşit^{lik} ~~hakları~~ temelinde, Sovyetler Birliği'ne de, nükleer füzelerin bulunduğu üsleri yılda 15 kez denetleme hakkı tanıyor.

Öte yandan
Nükleer silahlardaki ~~küçük~~ bir indirime gidilmesiⁿⁱⁿ ~~kararından~~
~~günden~~ ~~sonra~~ ~~olanağına~~ ~~göre~~ ~~hiç~~ ~~kezi~~ ~~sonu~~

7

- 2 -

Öte yandan, somut bir fırsatının doğmasının
nükleer silahlar~~ındaki~~/indirim~~in~~/ardından, konvansiyonel
silahlar~~ın~~ in da ~~da~~~~sa~~~~son~~~~u~~~~olarak~~ artan ölçüde tartışma~~ya~~
konusu ~~edilmesi~~~~üzerine~~ edildiği görülüyor. Bilindiği gibi Türkiye
de, silahsızlanma görüşmelerinde konvansiyonel silahların da
göz önünde ~~alınması~~ ^{bilinmesi} istiyor. Bu konuda geçtiğimiz günlerde Milliyet
gazetesinde yayınlanan demecinde, Sovyetler Birliği'nin Ankara'daki
büyükelçilik müsteşarı Anadolu Kadirof, konvansiyonel silahların
indirimi görüşmelerinde, Türkiye'nin Kafak Kafkaslar'daki Sovyet
gücünün ele alınması isteği üzerine, Sovyetler'in, bütün Anadolu'
daki silahlı güçlerin görüşme konusu edilmesini önerdiklerini
açıkladı. Kadirof, Türkiye'deki Amekiran silahlarının boyutlarının
ve miktarının bilinmediğini, bu nedenle bu konuya da görüşmelere
konu edilmesi gerektiğini belirtti.

Bu arada, tüm dünyada silahların indirimi ve gerginliklerin
azaltılması yönünde görüşmeler sürerken,

8

ve 3-

~~Hürriyet~~ gazetesinin, ABD ile ^Türkiye hükümeti ^{arasında} gizli
~~bir anlaşma~~ Amerika'ya yeni savaş kolaylıkları sağlayacak gizli
bir anlaşmaya ~~varıldığı~~ varıldığı haberi, ^Türkiye kamuoyunda
kaygı ile karşılandı. [?] Bilindiği gibi Hürriyet gazetesi, "gizli
anlaşma ~~ii~~" başlığı ile verdiği haberinde, ABD' ⁿⁱⁿ ^Savaş halinde
Türkiye'ye gelecek Amerikan kuvvetlerine kolaylık ~~sağlanma-~~
sını ^{istediğini bildiriyor.} ~~istiyor.~~ Gazetesinin bildirğine göre, ~~iktaraflar~~
^{anarında} "Savaş zamanı ev sahibi ülke destek anlaşması" adı ile bilinen
anlaşma, ~~henüz gizli tutuluyor ve seçimden sonra imzalanmak~~
~~bekleniyor~~ üzere henüz gizli tutuluyor.

--- Federal Almanya Sosyal Demokrat Parti Başkan Yardımcısı Oskar Lafonten, Varşova Anlaşması Örgütü'nün, ülkelerin saldırı yeteneklerinin kaldırılması önerisini olumlu karşıladığını açıkladı. Oskar Lafonten Batı Avrupa ülkelerinin ve NATO' ^{yu} ~~xxx~~ bu öneriye yanıt vermeye çağırdı. * Sosyal Demokrat Parti Başkan Yardımcısı Vaşington'da bir üniversitede verdiği konferansta, askersel doktrinlerde saldırı anlayışının yerini savunma anlayışının alması gerektiğini ve doğu ile batı arasında güvenliğin artık silahlanmayla sağlanamayacağını söyledi.

--- Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı Edvard Şevardnadze Birleşmiş Milletler'de İsrail Dışişleri Bakanı Simon Perez'le görüştü. Edvard Şevardnadze, görüşmesinde Orta Doğu'da da ~~güç~~ güce dayanma politikasından vazgeçme zamanının geldiğini söyledi. Şevardnadze iki ülke arasında diplomatik ilişkilerin yeriden kurulması konusunda ise, bunun Orta Doğu sorununun çözümüyle bağlı olduğunu açıkladı. Şevardnadze, Arap-İsrail çatışmasına, ~~kapsamlı ve adil bir çözüm bulunması~~ ^{ve} ~~ve~~ Filistin sorununa kapsamlı ve adil bir çözüm bulunmasının, Filistin Kurtuluş Örgütü ve Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi üyeleri de dahil ilgili tüm tarafların ~~katılmasıyla yapılacaktır~~ ^{Orta Doğu Konferansı} katılacağı bir Orta Doğu Konferansının toplanmasıyla mümkün olacağını ~~söyledi~~ vurguladı.

--- Orta Avrupa'da silahlı kuvvetlerin azaltılması görüşmeleri Avusturya'nın başkenti Viyana'da yeniden başladı. Görüşmelerde sosyalist ülkeler temsilcileri savunma stratejisi anlayışından hareket ediyorlar. ~~Bu strateji~~ Savunma stratejisi, silahlı kuvvetlerin savunmaya yetecek kadar olmasını, saldırıya ise olanak vermemesini öngörüyor.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV

--- Birleşik Amerikalı barışsever Brayn Vilsin'in avukatı, savcının^{yl} davayı örtbas etmeye çalışmakla suçladı. Brayn Vilsin'in avukatı düzenlediği basın toplantısında, Brayn Vilsin'in başına gelenlerin, insan hayatının hiçe sayılmasının açık kanıtı olduğunu söyledi.

Brayn Vilsin, Birleşik Amerika'nın Kaliforniya eyaletinde ~~"Kontralar" vasıtasıyla~~ Nikaragualı "Kontralar"ab silah götüren treni durdurmak isterken ezilmiş ve iki ayağını kaybetmişti. Kaliforniya'da bir grup barışsever, Nikadagua'ya karşı savaşı "kontralar"a ~~sila~~ silah götürecek olan trenin yolu üzerine oturmuşlardı. Trenin makini çok yavaş seyretmekte olduğu ve durabileceği halde yoluna devam ~~etmeye~~ etmiş ve trenin önünden zamanında kaçamayan Brayn Vilsin ezilerek iki ayağını kaybetmişti,

--- Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanlığı sözcüsü Boris Padışev, ülkesi ile İran arasında silah satışı konusunda görüşmeler yapıldığı şeklindeki haberlerin ~~yalanıdır~~ doğru olmadığını açıkladı. Boris Padışev Sovyetler Birliği'nin İran'a silah ve savaş tekniği satmadığını ve vermediğini söyledi. Sözcü, Sovyetler Birliği'nin İran-Irak savaşına karşı tutumunun değişmesi için bir neden bulunmadığını ve Birleşmiş Milletler'in bu savaşla ilgili kararının derhal ~~uygulan~~ yerine getirilmesinden yana olduğunu açıkladı.

25.9.

14

--- Ürdün, ~~Libya~~ Libya ile üç yıl önce kesilmiş olan diplomatik ilişkilerin yeniden kurulacağını açıkladı. Ürdün hükümeti bu kararı Kral Hüseyin ile yaptığı bir görüşmeden sonra aldı. Ürdün Haber Ajansı, bu adımın, bölgedeki ülkeler arasındaki işbirliğini geliştirceğini belirtti.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

15

25.9.

--- Panama bandıralı bir araştırma gemisi Basra Körfezi'nde bir mayına çarparak battı. Olayda üç kişi kurtarılabildi, 4 kişi ise kayıp.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VE YAKLE

file

25.9.87

bildiğiniz gibi,
DD,/Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanı Edvard Şevardnadze
Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda bir konuşma yaptı. Bunu daha önceki yayınlarımızda sizlere duyurmuştuk. Şimdi Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanı'nın konuşmasından bazı bölümleri sizlere özetleyerek sunmak istiyoruz:

Şevardnadze Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'ndaki konuşmasının başında son zamanların en önemli olayına, Sovyetler Birliği ile Birleşik Amerika arasında orta ve kısa menzilli füzenin kaldırılmasına ilişkin varılan ilke anlaşmasına değindi. Şevardnadze bu olayın önemini bir kez daha vurgulayarak, imha edilecek olan 2000 nükleer başlığın, mevcut nükleer silahların ancak küçük bir bölümü olduğunu, ancak dünyaya yeni bir görünüm verilmesinde bir başlangıç sağlayabileceğini söyledi.

~~Şim~~ Şevardnadze, şimdi aynı anlayışla, nükleer silahların güvenlik getirmediği anlayışıyla hareket ^{edilerek, ~~Elimizde~~} ederek, nükleer silahların yalnız bir bölümünü değil, tümünü ortadan kaldırıp kaldıramayacağımız ~~Şevardnadze~~ sorusunun durduğunu söyledi. Sovyetler Birliği stratejik Dışişleri Bakanı şimdi/~~nükleer~~ saldırı silahlarının derhal yüzde ~~50~~ yarı yarıya azaltılması, ~~ve~~ kimyasal silahların yasaklanması ve imha edilmesi konusunun gündemde olduğunu kaydetti. Şevardnadze buna paralel olarak konvansiyonel silahların da azaltılması gerektiğini, bu silahların savunmaya yetecek düzeye kadar azaltılmasının önemini vurguladı.

Sovyetler Birliği Dışişleri Bakanı konuşmasında bir süre önce Sovyet lideri Mihail Gorbaçov'un açıklamış olduğu "uluslararası güvenlik sistemi"~~kan~~ önerisine de değindi. Şevardnadze böylesi bir

~~güvenlik sisteminin~~ şöyle dedi: "Biz uluslararası güvenlik sistemini, Birleşmiş Milletlerin ve Birleşmiş Milletler Bildirgesi'nin, barışın sağlanmasında başlıca araç olmasına yeniden ~~geçirilmesi~~ geçiş programı olarak görüyoruz." Şevardnadze böylesi bir sistemde şunların uygulanabileceğini kaydetti:

- hükümetlerin nükleer silaha ilk başvurmama yükümlülüğünü üstlenmeleri,
- genel olarak güce başvurmama ve güç kullanma tehdidinde bulunmama,
- askersel doktrinlerin yalnızca savunmaya yönelik olması,
- savunma harcamaları, ve ^{askeri} manevralar ile ilgili bilgi verme,
- savunma ilkesinin kabul edilmesi ve
- güvenilir bir kontrol sisteminin oluşturulması.

Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanı, böylesi bir sistemin bölgesel çatışmaların önlenmesini de sağlayacağı kanısında olduğunu kaydetti.

Şevardnadze konuşmasında birçok bölgesel sorunların yanısıra Basra Körfezi ve İran-Irak savaşı konusuna da değindi. ~~Şevard~~ Basra Körfezi'nde durumun kritik ve tehlikeli bir hal aldığını, kontrolden çıkabileceğini belirten Şevardnadze, bölgede askeri güçlerin arttığı ölçüde ~~bu bölgede bulunan diğer ülkelerin~~ çatışmaların daha da artabileceğini, bölgede bulunmayan ülkelerin/çatışmaların içine girme olasılığının artacağını söyledi.

Şevardnadze, Körfez'de gemi taşımacılığının güvenliğinin, uluslararası topluluk adına Birleşmiş Milletler tarafından sağlanabileceğini ve sağlanması gerektiğini söyledi.

Sovyetler Birliği Dışışleri Bakanı İran ile Irak arasında gecik
maksizin ateş-kes'in sağlanması ve aynı zamanda, ~~bu savaşın~~
~~sevolduğuna~~ ~~araştırarak~~ Birleşmiş Milletler'de, bu savaştan ki-
min sorumlu olduğunu araştırarak bir komisyon kurulması gerektiğini
belirtti. Şevardnadze, böylesi bir ~~güzün~~ seçeneğin, yabancı savaş
gemilerinin Basra Körfezi'nden çekilmesini kolaylaştıracağını ^{da} belirt-
ti. kaydetti.

DEMOKRASİDEN YANA O LMANIN ÖLÇÜSÜ

biz "Özal'ı bu seçimlerde süper emekli edeceğiz", "Seçimlerde iktidara
/ geleceğiz". Bu sözleri söyleyenler acaba kendi söylediklerine inanıyor
mu diye düşünüyor insan. Özal böylesi bir erken seçim koşulları dayatmış
ki, bu koşullarda böylesi hayallere hiç mi hiç yer yok. Özal'ın Meclis'
ten geçirdiği erken seçim yasasına göre, 1 Kasım'da yapılacak seçimlerde
görece az oy alan partiler aldıkları oydan da çok daha az milletvekili
çıkarmak, hatta barajı aşamazsa hiç çıkaramayacak. Buna karşılık nis-
beten çok oy alan ise hak ettiğinden çok daha fazla milletvekili çıkara-
cak. Bu, muhalefet partilerinin ~~tek~~ seçimlere tek tek girdiği koşul-
larda, Özal'ın muhalefete verilmiş oyların da bir kısmına da fiilen kendisine

el koyarak,
~~Yeni~~ yeniden Meclis'te mutlak çoğunluğu elde etmesi anlamına geliyor. Bunu önleminin ise bir tek yolu var: Muhalefetin oylarının bölünmemesini sağlamak. Bu durumda, Özal kendi kazdığı çukura düşecek, kendi getirdiği seçim sistemi onun, seçimde işbirliği yapmış bir muhalefet karşısında yenilgiye uğramasına yol açacaktır. Bu durumdan şu sonuç çıkıyor: Bu erken seçimlerde muhalefet güçlerinin önünde iki seçenek vardır: Ya seçime büyük pörçük, kendiⁿⁱ/dar parti çıkarlarından kurtararak girip, Özal'ın⁷ azınlığın oylarıyla mutlak çoğunluğu ~~sağlama~~^{elde} etmesine ~~razı~~ razı olmak, ya da aklın yolunu seçip, ANAP'a karşı seçim işbirliği yapmak.

Muhalefet güçlerinin seçim işbirliği yapmalarının ne denli zorunlu olduğunu daha iyi anlamak için, Özal iktidarda kaldığı takdirde

halkımızın, Türkiye'nin başına neler geleceğini kısaca hatırlamakta yarar var.

Özal'ın erken seçimlerden sonra neler yapmayı planladığı hemen hemen iyice açığa çıkmış durumdadır. Bir kere, Özal'ın, referandum yapılması kararı alınmasından bu yana sürdürdüğü "seçim ekonomisine" derhastan son verilecektir. İşçisine, köylüsüne, memuruna, halkımızın çeşitli kesimlerine seçim öncesinde şirin gözükmek için verir ~~xxxxx~~ gibi yaptığı ödünleri, Özal fazlasıyla geri alacaktır. Zamların kapıda olduğunu, seçim biter bitmez zam furyasının başlayacağını herkes biliyor, ~~millet~~ seçimden önce, gücü yettiği kadar mal almağa bakıyor. Öte yandan, Özal'ın Çalışma bakanı Taşcıoğlu, sendikal yasakları kaldıran bir yasa

tasarısı hazırladıklarını söylemiştir. Ama, yasa tasarısında, grevler ve toplu sözleşme düzeni ile ilgili bütün yasaklamalar aynen durmaktadır, sendikaların ~~siyasal~~ siyasi konularda ^{dir} ~~fiilî~~ ^{tarif} belirtmeleri yasağı korunmaktadır, işkolu/~~her~~ toplu sözleşme yetkisi almak için konmuş olan %10'luk ^{baraj} ~~ve~~ ^{bu} ~~her~~ ^{in oranı} yasadaki çıkarılıp, baraj tamamen bakanlığın keyfine bırakılmaktadır. Buna karşılık tekelleci patronların yıllardır uğrunda didindikleri grup sözleşmesi yasallaştırılmak istenmektedir. Görüldüğü gibi, Özal, seçim sonrasında sendikal hakları daha da kısıtlamanın ~~her~~ planlarını hazırlamıştır bile.

Bu örnekler daha arttırılabilir: Özal hükümeti, memur maaş katsayısının seçimden sonra saptanacağını ilan etti. Memurlardan ~~her~~ ^a oy almayan ama iktidarda kalan bir Özal yönetimi ⁿⁱⁿ memurlardan ^{bunun} ~~seçimin~~ ^{acısını} ~~hesabını~~ ^{asılmı} sıkmak isteyeceği aşiktir.

~~sermaye hazırlanmaktadır.~~ ^{azaktır-} Dış politikada da, Özal yönetimi seçimlerden
 sonra, /Türkiye'mizi Amerika'nın Orta Doğu v e Basra körfezine yayılma politikasına
 daha fazla alet etmeye hazırlanmaktadır. Savaş halinde Türkiye'ye gele-
 cek Amerikan kuvvetlerine kolaylık sağlanmasını getiren bir anlaşmanın
 seçimden sonra imzalanacağını Hürriyet gazetesi yazdı. Ve nihayet,
 Özal yönetimi, 12 Eylül'le getirilip 1982 anayasasıyla kurumlaştırılan
 otoriter ~~xxxxxx~~ devlet yapısını kullanarak antidemokratik baskıları
~~xxxxxxxxxx~~ sürdürecektir. Ne yazık ki, bütün bunlar, 40 günden daha kısa
 bir ³⁰⁻⁴⁰ süre gerçekleşebilecek olan ~~çok~~ şeylerdir. Bunların gerçekleşip
 gerçekleşmemesi için ~~in~~ ^{mücadele} için ise 40 günden daha kısa bir süresi
 kalmıştır.

İşte bu koşullarda, "biz sağcıyız, demokrasiyi ancak biz getirebiliriz", ya da "biz solcuyuz, demokrasiyi biz getirebiliriz" ve ya da "biz devrimci solcuyuz , demokrasi ancak bizim dediğimiz gibi olur" şeklinde düşünmeğe yer olabilir mi? ~~Hayır~~ " Biz sağcıyız ^{ve} ~~ve~~ demokrasi istiyoruz", "biz solcuyuz ^{ve} ~~ve~~ da devrimci solcuyuz ^{ve} ~~ve~~ demokrasi istiyoruz" diyenler, aslında, farkında olmadan, ortak yanlarını da dile getirmiş oluyorlar:İster gelenkesel sağcı olsunlar, ister solcu, ister devrimci solcu, hepsinin ortak isteği, şu ya da bu şekilde, demokrasidir. Ve, hiç de demokrasi yanlısı olmayan Özal'ın dayattığı erken seçim koşullarında, demokratlığın ölçüsü, bu orta yan ı, demokrasi istemeyi öne çıkarıp birlikte davranmanın yollarını aramaktır. Lafla demokrat olunmuyor.

İş yapmaktır. 12 Eylül ~~xxx~~ diktatörlüğünün devamcısı /

Demokrat olmanın ölçüsü, / Özal'ın beş yıl daha iktidarda kalmasını engellemek için iş yapmaktır. Ve bugünün koşullarında bu konuda yapılacak en ivedi somut iş, bütün muhalefet güçlerinin ~~bir~~ seçim işbirliğini sağlamak için çalışmaktır.

Referandum kampanyası başlayalıberi demokrasi güçleri ANAP iktidarını geriletme çabaları konusunda deneyim kazandılar. Devrimci solun bir kısmı aktif olarak "evet" kampanyası yürüterek, bir kısmı ise boykot çağırısı yaparak sonuçta Özal yönetimine ~~karşı~~ çıktı. Sosyal demokratlar, geleneksel sağ seçim kampanyaları içinde demokrasi için mücadele verdiler. Şimdi, 1 Kasım akşamı, bütün bu çabaların ürünlerinin ~~bir~~ yok olup gitmemesi, Özal yönetiminin sürmemesi için tek çare vardır: Tüm muhalefet güçlerinin seçim işbirliğinin sağlanması için çaba göstermek.

7
Halkın Kürsüsü
TKP'nin Sesi

1. Müzik ; Seri Çığa İki Dumane
2. Müzik ; B / 212
25.9.1987 Cuma

---D. dinleyiciler... Bir halkın kürsüsü programında yine birlikteyiz. Programımıza ilk olarak Yusuf Rahman imzasıyla yazan dinleyicimizin mektubuyla başlıyoruz. Dinleyicimiz mektubunda Kürt halkına yönelik baskı ve uygulamalardan örnekler veriyor. D. dinleyiciler... Yusuf Rahman mektubuna şöyle başlıyor:

---Önce Siirt'i kısaca tanıyalım. Burası 40-50 bin nüfuslu bir il. İl merkezinde piyade tugayı (70. tugay), bir inzibat karakolu, Mit ve emniyet ~~g~~ genel müdürlüğünün kolları ve teşkilatları, resmî, gayri-resmî binlerce polis ve ayrıca yüzlerce özel vurucu elheman var. Kısacası kundaktaki be-bekten, 80'lik dedeye kadar her 7-8 Siirt'li yurttaşa bir asker ya da polis düşüyor. ~~Siirt'te dedeye kadar her yurttaşa bir asker ya da polis düşüyor.~~

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

Ama buna karşılık Siirt'de bir tek meyankökü fabrikası var. Bunun ~~diğer~~ dışındaki belediye, YSE, DSİ, Bayındırlık, bankalar ve müteahhitlik firmaları ise 70. piyade tugayının emrindedir. Ağaların, şeyhlerin, büyük tüccarların hizmetindedir. ~~XX~~

Halkın geçim kaynağı ise el zanaatlarıdır. Yün kilim, battaniye dokumacılığı, marangozluk, dabakçılık, bakır işletmeciliği vb. Ayrıca inşaat işçiliği.

Siirt'de işsizlik dizbozu, terör devlet zorbalığı ise son haddindedir. Terörden yılan ~~XX~~ halk kenti terketmek zorunda kalıyor. Yine Siirt'de Dicle üniversitesine bağlı bir eğitim yüksek okulu var. Adına bakmayın siz bu okulun. Bir ~~okul~~ kuran kursundan medreseden farkı yok.

Yine de herşeye karşın Siirt güzel bir ildir. Ne ki halk düşmanı çirkin ellerdedir. Tüm Kürdistan gibi, tüm Türkiye gibi.

-Evet... Siirt çirkin ellerdedir, kanlı çizmelerin altındadır. İçeri girip çıkmış eski demokratlar, politik tutuklular, polisçe sürekli izlenip rahat sız ediliyor. Evlerinin çevresinde dolanmak ve ya da doğrudan evlerine gitmek şeklinde bunlar baskı altında tutuluyorlar. Ve eski politik tutukluların yakınları da fişleniyor. Şehir ~~mek~~ merkezinde sık sık arama ve kimlik kontrolleri yapılıyor. Şehre dışardan gelenler ve "kuşkulu" görülenler hemen gözaltına alınıyor. "Kuşku uyandırmayanlar da en azından ayaküstü sogudan geçiriliyorlar,

Öte yandan aramalarda da Kürt ve Arap yurttaşlar arasında kışkırtıcı-

lık yapılıyor. Örneğin Kürt ve Arap yurttaşların oturdukları kahvehanelerde düzenlenen baskınlarda, polis ya Arap yurttaşları ayağa kaldırmıyor ya da daha az ayakta tutuyor. Buna karşın Kürt yurttaşları sürekli ~~x~~ ayakta tutuyor. Kürt yurttaşların sadece kimliklerine bakmakla ~~kalmıyor~~ ^{kalmıyor} onlara hakaret de ediyor, Bu ve buna benzer ~~provakatörlükler~~ ^{provakatörlükler} provakatörlüklerle Kürt Arap düşmanlığı ve çatışması yaratılmak isteniyor.

Bugün Siirt'de ve çevrelerinde bırakalım sol dergi ve kitapları, cumhuriyet gazetesi bile okumak tehlikeli sayılıyor. Polis cumhuriyet okuyanları bile fişliyor. MİT ve polis halka, demokrat güçlere karşı açık bir psikolojik savaş yürütüyor. Rejim ⁴⁾ alehtarlarını asarız-keseriz, yakarız-yıkarız, dağıtırız-kırarız gibi propogandalarla sindirmeye çalışıyorlar.

Köy koruculuğu uygulamasını ise kamuoyu artık yakından biliyor. Ayrıca muhtarların da telsiz bulundurması zorunlu kılınıyor. ~~Kı~~ Üstelik telsizi ~~para~~ devlet vermiyor, köylüler kendi aralarında para toplayıp satın almak zorundalar. Aksi takdirde falaka, meydan dayığı ve işkence var. Telsizi bozulanın da vay haline, hele bir de herhangi bir olay öncesinde ya da sonrasında telsiz bozulmuşsa, o zaman köy muhtarı da, köy halkı da "terörist işbirlikçisi" suçlamasıyla doğrudan işkenceye Siirt Merkez ve Baykan, Şırnak, Şirvan, Pervari, Kurtalan, Kozluk, Sason ve Beşiri köyleri bu bakımdan gerçekten çile ve ızdırap içindedir.

Ayrıca özel tim mensupları Siirt, Kurtalan, Beşiri, Batman- Silvan-~~Diyar~~
Diyarbakır taraflarında, Siirt ve diğer iller arasında ve Siirt ve Merkez
köyler arasındaki kimi dolmuş ve minibüsleri kullanıyor. Bu vasıtalarda
şöförlük yapıyor. Yine bunlar şehir içinde de taksi işletmelerini kontrol
altında bulunduruyorlar.

Siirt-Eruh arasında köylü kılığıyla dolaşıyorlar. ~~Şm~~ Köylerde korucula-
rın yanlarında bir aya yakın ikamet ediyorlar. Halk bunların bir çok elemanı-
nı tanıyor. Yine halk arasında özel tim mensuplarının "bölücü" kılığına girip
terör estirdikleri yaygın bir kanıdır.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki, bugün Türkiye Kürdistan'ın da özellikle olağanüstü hal valiliğinin uygulandığı 8 ilde devlet terörü ve kanlı saldırılar zirveye çıkmıştır. Halk düşmanı 82 anayasasında bile olmayan bölge valiliği uygulaması gösteriyor ki, rejim, Evren-Özal yönetimi Kürt halkına ve Türkiye Kürdistan'ına karşı tam bir sömürgeci zihniyetle davranıyor.

Bizlere ~~düşen~~ Kürt halkına düşen, ister psikolojik ister fizyolojik olsun baskının her çeşidine karşı mücadele etmektir. Uyanık olmalıyız ama mücadeleden de geri durmamalıyız. Kürt halkının ^{yaşadığı} ~~yaşadığı~~ faşist esarettir köleliktir. Kürt ve Türk halkının ve Kürt ve Arap emekçilerinin ortak mücadelesini yükseltmeliyiz. Vereceğimiz ~~bu~~ mücadele sonunda özgür, demokratik bir yaşam kazanacağız.

---D. dinleyiciler... Yusuf Rahman imzasıyla yazan dinleyicimiz Siirt ve çevresinde ~~hi~~ uygulanan baskıları mektubunda böyle anlatıyor.

D. dinleyiciler, mektubunda isim belirt~~me~~yen bir başka dinleyicimiz de, satırlarına başlamadan önce TKP'nin Sesi radyosuna saygılarımı sunarım diyor.

Ve ilk mektubunu yazdığını belirterek sözlerini şöyle sürdürüyor:

--- Ben TKP Sesi radyosunu çok seviyorum. 2 seneden beri izliyorum. Benim as-
lım Kürt. Şu anda İstanbul'da oturuyorum. Hayatımdan ~~xxx~~ memnun değilim. 8 ta-
ne kardeşim var. Kirada oturuyorum. Ailemizde bir tek ben çalışıyorum. Gezme-
diğim dolaşmadığım kapı kalmadı. Nereye gitsem asgari ücretle iş ver~~ir~~iyorlar.
Asgari ücret de 50 bin lira. Bir de Evren-Özal kalkmış Türkiye'de huzur var,
demokrasi var diyor~~lar~~. 50 bin lira asgari ücretle huzur mu olur, demokrasi mi
olur?

--- D. dinleyiciler, dinleyicimiz mektubunda bunları söyledikten sonra
Kürtler bir türki istemekte bulunuyor. Dinleyicimizin

Sarı Çiya bi Dumane
 15 Sizlerden bir isteğin var. ~~Hakkari'den~~ bir parça istiyorum diyor. D. dinle-
İsteğini yerine getiriyorum.
 yiciler, dinleyicimizin isteğini yerine getiriyoruz.

---Müzik---D. dinleyiciler... Savaşkan'dan Mehmet Sevin imzasıyla yazan
 dinleyicimiz de, mektubunda doğuda askerlik yapan bir arkadaşının anlattık-
 larını yazıyor. Doğuda askerlik yapan bir er yaşadıklarını şöyle anlatıyor:

---Hakkari'nin Çukurca ilçesinde askerlik yaptım. Acemiliğimi İzmir'de ta-
 mamladım. Sonra oraya sürüldüm. Hakkari'nin Çukurca ilçesi tam sınırdadır.
 Irak sınırında, dağlık, mağaralık bir yer. Bizi oraya jandarma komandosu
 özel timi olarak gönderdiler. Bölükte 20 kişilik tim olduk. Görevimizin sı-
 nırdan geçen silahlı Kürtleri temizlemek olduğu söylendi. Gerçi ben hiç ~~çık~~
 çatışmaya girmedim ama bizim bölükten bir asteğmenle bir binbaşı öldü.

Bizimle iyi geçinen bir tek köy vardı. Diğer köylerden ise kimse silahlanmak ve koruculuk yapmak istemiyordu. Bu köylerin birinde bize ayran veren birini bölücü diye tutukladık. Bir keresinde de 4 tim ^{yani} (80 kişi) bir köye gittik. Yiyecek istedik kimse vermedi. Komutana söyledik. Komutan da üçer beşer evlere girip ne bulursak almanızı ~~söyledi~~ emretti. Bizler de x evlere girip ne bulduysak topladık. Evlerden bayat ekmekler, un, pirinç, peynir, yoğurt çıktı. Oralarda pek domates yetişmezmiş. Ama köylünün biri küçük ~~bir~~ bir bahçede yetiştirmiş. Biz de bahçeye daldık hepsini kopardık. Köylü de bizi binbaşıya şikayet etti. Binbaşı ise köylüye hakaret ederek, "onlar koparmadan verseydin ya" dedi. Çok geçmeden komutan, domatesini kopardığımız köylüyü ve diğer köylüleri köy meydanına toplayarak tehditler yağdırdı. Ayrıca doğuda askerlik yaptığım için 17 ayda terhis oldum. Benim tertiple- rim hala askerlik yapıyor. Tehlikeli bölge olduğu için doğuda askerlik yapanları 1 ay erken terhis ediyorlar.

--D. dinleyiciler... Dinleyicimiz Mehmet Sevim, doğuda askerlik yapan bir arkadaşısıyla yaptığı söyleşiyi bizlere böyle aktardıktan sonra mektubunun sonunda, "bu kısa söyleşi bile doğuda kürt halkına yapılan baskı ve işkencenin küçük fakat çarpıcı bir örneği" diyor. Evren-Özal ne kadar doğuda baskı ve işkence yok derse desin hiç kimseyi kandıramaz.

---D. dinleyiciler... Hayat denilen kavgadan Çelik adımlarla imzasıyla yazan dinleyicimiz de mektubunda şunları anlatıyor:

--- Biz iki arkadaş şu anda sizlere mektup yazmaktayız. Türkiye'de bir avuç azınlık mutluluk içinde yaşarken halkın büyük bir kesimi de yoksulluk içinde. Son yıllarda hırsızlık, dilencilik, namussuzluk alabildiğine arttı. Ama tüm bunlarla birlikte halkın Evren-Özal yönetimine karşı tepkisi, hıncı ^{da} büyüyor. Dostça selamlarımla."

---D. dinleyiciler... Sıradaki bir başka mektupta dinleyicimiz Neşe Okan'a ait. Dinleyicimiz mektubunda sizlere yeni öğrendiğim bir olayı anlatacağım diyor. Bu olayı anlatanın ağzından aktarmayı uygun buldum diye de ekliyor.

---" "Oğün ehliyetimi almak üzere Beşiktaş'a gitmiştim. Evraklarımın hepsi elimde olmak üzere saat 10'da sıraya girdim. Öğleden sonra saat 3'de bir kadınla bir erkek yanlarında bir polisle birlikte geldiler. Doğrudan sıranın en önüne geçip evraklarını verdiler. Benden biraz önde duran 50 yaşlarındaki bir adam bu iki kişiyi getiren polisin yanına gidip nazik bir şekilde, "affedersiniz, bir şey sormak istiyorum dedi. Ben dün de buraya geldim. Ama bir türlü sıram gelmediğinden işimi tamamlayamadım. Bugün sabah tekrar geldim. Saat 3 oldu. Önümde 10 kişi var. Acaba bugün sıra bana gelir mi?

Soruyu sorduğu polis cevap vermek üzereydi ki, masada oturan görevli polis yerinden kalkıp adama yaklaştı.

"Sen ehliyetini mi yenileyeceksin?" dedi. Adam "evet" cevabını verdi. "İyi" dedi polis. "Ver bakayım evraklarını". Evrakları aldı. Hepimiz polise takdirle baktık. Demek adamcağızın işini görüverecekti,

Polis evrakların içinden kimliği ayırıp adama geri verdi. Diğerlerini iki eliyle tutup adama, "şimdi ben ~~xxxxxxx~~ bu evrakları yırtsam" dedi. Bir taraftan da evrakları yırtıyordu. Adam sakın "yırtarsınız" dedi. Çöpe atarken, "ve çöpe atsam " dedi polis. Adam yine sakın "atarsınız" dedi. Polis " ne yaparsın o zaman diye sordu" Adamcağızın yüzü sararmış bir durumda "hiç bir ~~şey yapamam~~ şey yapamam" dedi.

Başkan beri adamın sinirlenip kendine hakaret etmesini x bekleyen polis iyice küstahlaştı. "Ben istesem senin kimliğini de yırtarım" dedi. Fakat adam ~~ix~~ yine sakın bir biçimde "yırtarsınız" dedi. Polisin tepesi attı. "Hadi bakalım bas git" diye bağırdı.

Hepimiz donup kalmıştık. Polisin babası yaşındaki bir adama yardım edeceğini umarken böyle bir davranışla karşılaşmak bizi yerimize muhlamıştı sanki.

Öylesine şaşırmıştık ki kimse sesini çıkarmadı. Ama şimdi zaman geçtikçe daha çok içerliyorum. Neden hep birlikte davranıp müdahale etmedik? Bugün o tanımadığımız adama yapılan yarın bize de yapılabilirdi.

---D. dinleyiciler, Dinleyicimiz Neşe Okan, dinlediği bu olayı anlattıktan sonra ^{şunları yazıyor:} ~~bu olayda düşünün diyor~~ Bu olay ~~polisxxxxxxkixxxxxx~~ polisin çıkarılan yasalarla yetkilerinin artırılması sonucunda, polisin nasıl keyfi ~~xxxx~~ tutumlara yöneldiğini gösteriyor. Bir yandan da halkın olaya müdahale etmemesi 12 eylül dönemiyle insanlarımızın ne denli sindirildiğinin somut ~~bir örneği~~ bir kanıtını oluşturunuyor.

--D. dinleyiciler... Sıradaki bir diğer mektuba geçmeden önce biraz müzik dinleyelim.

---Müzik---

---D. dinleyiciler... Kızıld Deniz imzasıyla Zonguldak'dan yazan dinleyicimizde, "Arazileri gasbedilenler başlığıyla yazdığı mektubunda, Orman idaresinin, Bartın ilçesinin Arıt bucağına bağlı bir çok köyünü ve bu köylerde yaşayan yurttaşları ilgilendiren haksız bir uygulamasından söz ediyor.

---Arıt'ın Menteshpiri, Aydınlar, Balat ve Ören köylerinde yaşayan, eskiden bu köylerde yaşayıp da şimdi yurtdışında işçi olarak çalışan yurttaşlarımıza ait bir çok araziye el konuldu. Bu uygulama üzerine, Türkiye Cumhuriyeti devletinin bir kurumu, Orman idaresi tarafından haksızlığa uğratıldıklarını söyleyen ~~Arıt~~ köylüleri, muhtarları aracılığıyla bir bildiri yayınlayarak, ~~Orman~~

Orman idaresinin bu tutumuna karşı tepkilerini dile getirdiler. Yayınlanan ortak bildiride, Orman idaresinin haksız uygulaması eleştirilerek, ~~xxxxxxx işçilerinde~~ kadastro işlemlerinde bir oldu bittiyle karşı karşıya bırakılan yurttaşların güç duruma sokulduğu açıklandı.

Özellikle yurtdışındaki işçiler olarak çalışanlarımıza ait araziler kendileri burada yokken orman arazisi sayılmıştır. Mevzuatı bilmeyen köydeki eşleri ve çocukları gafil avlanmışlardır" denildi.

---D. dinleyiciler... Rojhad Haydar imzasıyla yazan dinleyicimiz de Karaman'dan bildiriyor:

---Karaman Bifa -Un Bisküvi fabrikasının patronu yeni bir uygulama başlattı. 40 bin liraya çalıştırdığı işçilerin bir sonraki aylıklarından da aktarma yapıyor. Örneğin bir işçi bu ay 50 bin lira ücret alıyor, gelecek ay ay ise 30 bin lira. Belli bir süre sonra bu uygulama sonucunda işçiler patrona borçlanmış oluyorlar.

---D. dinleyiciler... Karaman'dan bildiren dinleyicimiz bir başka haberinde de, onları belirtiyor: "şiddetli dolu ve yağmur civar köylerde büyük kayıplara neden oldu" ~~diyor~~. Çiftçiler ise zaten tefeciye ve bankaya borçlu durumda. Dolu yağışı ekinleri kırınca borç erteleme girişimleri pek sonuç vermedi. Çoğunluk ipotekli toprağını deveetti. Şehre göçe hazırlanıyor. Geriye kalanlar ise toprağını satışa çıkardı.

---D. dinleyiciler... Bir halkın kürsüsü programı daha burada sona ~~er~~ erdi. Bir dahaki programımızda buluşmak üzere hoşçakalın. Ancak programımıza son vermeden önce yazışma adresimizi tekrar etmek istiyoruz.